

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/29/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5118211573
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Turza
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5118211573.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Turzu a členov senátu JUDr. Jána Burika a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému Y. X., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX S. XXX, štátny občan SR, o zaplatenie 95,08 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č. k. 6Csp/113/2018-74 zo dňa 09. októbra 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu vo zvyšnej časti zamietol a vo výroku o určení neplatnosti zmluvnej podmienky, **p o t v r d z u j e .**

Vo zvyšnej časti ponecháva rozsudok nedotknutý.

Žalovaný **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1) Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 27,52 eur, spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 13,76 eur od 28.07.2015 do zaplatenia a vo výške 5,05 % ročne zo sumy 13,76 eur od 26.09.2015 do zaplatenia, vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania. Súd zároveň v rozsudku určil, že zmluvná podmienka obsiahnutá v ust. čl. 4 Dodatku k zmluve o pripojení uzavretého medzi ST ako Podnikom a žalovaným ako Účastníkom dňa 13.02.2015 v znení: „V prípade porušenia záväzku účastníka uvedeného v bode 1 písm. b/ tohto dodatku, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku“ je neplatná z dôvodu jej neprijateľnosti.

2) Súd mal v konaní preukázané, že z dôvodu postúpenej pohľadávky žalobcovi vznikol voči žalovanému nárok na zaplatenie doposiaľ neuhradenej ceny poskytnutých služieb, v súlade so zmluvou o pripojení, všeobecnými podmienkami, cenníkom a faktúrami, spolu vo výške 27,52 eur. Súd taktiež priznal žalobcovi úrok z omeškania z uvedenej sumy v zmysle ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 3 ods. 1 nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z. z., a to vo výške 5,05 % ročne zo sumy 13,76 eur od 28.07.2015 do zaplatenia a vo výške 5,05 % ročne zo sumy 13,76 eur od 26.09.2015 do zaplatenia. Súd sa teda v ďalšom zaoberal otázkou (ne)prijateľnosti dojednaná predmetnej zmluvnej podmienky, na základe ktorej si žalobca uplatňoval právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 67,56 eur. Mal za to, že nebola individuálne dojednaná a spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd preto žalobu v časti o zaplatenie sumy 67,56 eur, titulom zmluvnej pokuty, spolu s príslušným úrokom z omeškania, ako nedôvodnú zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa pomeru jej úspechu vo veci. Z dôvodu, že žalovaný si náhradu

trov konania neuplatnil a zo spisu nevyplynula skutočnosť, že by mu nejaké trovy vznikli, súd rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

3) Proti tomuto rozsudku podal žalobca v časti, v ktorej súd žalobu zamietol a vyhlásil zmluvnú podmienku za neprijateľnú a tým neplatnú, v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Žalobca v odvolaní namietal, že súd nezohľadnil porušenie zmluvných povinností zo strany žalovaného, ktorý neuhrádzal faktúry vystavené za poskytnuté služby riadne a včas v súlade s bodom 1 písm. b) Dodatku. Práve pre prípad porušenia záväzku viazanosti si právny predchodca žalobcu a žalovaný dohodli zabezpečovací inštitút zmluvnej pokuty definovaný v bode 1. písm. b) a v bode 4. Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb. Žalobca ďalej argumentoval, že v danom prípade ide o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku, nakoľko žalovaný mohol ovplyvniť výšku zmluvnej pokuty tým, že mal možnosť vybrať si z kombinácie tovarov a služieb s ohľadom na kvalitu a cenu. Výška zmluvnej pokuty zodpovedala cene telefónu/služby a poskytnutej zľave. Zmluvná pokuta plní prevenčnú a reparačnú funkciu a predstavuje paušalizovanú náhradu škody, ktorá pôvodnému veriteľovi vznikla v dôsledku nesplnenia záväzku žalovaného zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu. Dohoda o zmluvnej pokute mala povahu dohody o paušalizovanej náhrade škody, čo znamená, že veriteľ nemusel preukazovať, či mu škoda vznikla alebo v akej výške. Zmluvnou pokutou si žalobca zabezpečuje zároveň návratnosť poskytnutej zľavy zo stanovenej ceny poskytovanej služby alebo navrátených zariadení, ktoré boli žalovanému poskytnuté v rámci zvýhodnenej ceny. Žalobca zdôraznil, že zmluvná pokuta bola vyjadrená degresívnym spôsobom, tzn. základ zmluvnej pokuty sa znižoval o čiastku zodpovedajúcu počtu dní uplynutých do doby prerušenia poskytovania služby, resp. o čiastku zodpovedajúcu obdobiu, počas ktorého si zákazník plnil svoje zmluvné povinnosti, ale tiež o čiastku zodpovedajúcu obdobiu, počas ktorého si zákazník síce neplnil povinnosť riadne a včas uhrádzať faktúry za poskytované služby, ale poskytovanie služieb mu ešte nebolo prerušené. Žalobca nesúhlasil s rozhodnutím súdu o neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Mal za to, že nakoľko vyhlásenie zmluvnej podmienky za neprijateľnú zaväzuje len strany konania, je potom bez logického významu vyhlásiť zmluvnú podmienku za neprijateľnú v konaní, v ktorom žalobcom nie je pôvodný veriteľ pohľadávky, ktorý vystupoval ako pôvodný dodávateľ služby, tzn. že iba on sa môže zdržať používania takejto podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

4) K podanému odvolaniu sa žalovaný nevyjadril.

5) Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379 CSP, § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) odvolaním napadnutý rozsudok vo výroku, ktorým žalobu vo zvyšnej časti zamietol a vo výroku o určení neplatnosti zmluvnej podmienky, podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Vo zvyšnej časti, t.j. vo výroku, ktorým súd zaviazal žalovaného na plnenie a vo výroku o nároku na náhradu trov konania, ponechal rozsudok nedotknutý.

6) Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho obsahu spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedol v rámci odvolacieho konania odvolateľ - žalobca, konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie a následne dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. V tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (ust. § 387 ods. 2 CSP), keďže odvolateľ vo svojom odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, s ktorými by sa prvostupňový súd nevysporiadal, a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť zistený skutkový stav a prijaté právne závery. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej.

7) Pokiaľ išlo o vyhodnotenie vzťahu medzi stranami, súd prvej inštancie správne poukázal na ust. § 52 Občianskeho zákonníka, ktoré definuje spotrebiteľský vzťah. Právny predchodca žalobcu (ako obchodná spoločnosť) figuroval pri kontraktácii ako podnikateľ, pričom žalovaný konal ako fyzická osoba - nepodnikateľ prijímajúci predmetnú službu. V danom prípade sa aj odvolací súd stotožnil s tým, že predmetný vzťah je možné subsumovať pod túto normu a charakterizovať ho ako vzťah spotrebiteľský. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je faktické nerovné postavenie vo vzťahu k dodávateľovi, ktorý pri kontraktácii disponuje väčšou profesionálnejšou skúsenosťou, lepšou znalosťou práva, sú mu dostupnejšie právne služby a má možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne

cestou formulárových zmlúv. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť a to formou obmedzenia autonómie vôle, ktorá je v rámci spotrebiteľských vzťahov limitovaná princípom ochrany slabšej strany, teda spotrebiteľa.

8) Odvolateľ namietal skutočnosť, že zmluvná pokuta nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a bola výsledkom individuálneho dojednania účastníkov. Aj keď odvolací súd nijako nespochybňuje účel a podstatu inštitútu zmluvnej pokuty, ako to formuloval vo svojom opravnom prostriedku žalobca, mal však za to, že spôsob jej zakotvenia v dotknutom Dodatku k zmluve uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným odporuje právnej úprave, čo správne konštatoval súd prvej inštancie vo svojom rozsudku. Z obsahu Dodatku k zmluve, v bode 4, výška zmluvnej pokuty mala postupne časom klesať (v zmysle Tabuľky č. 1 Dodatku počiatočná suma, ktorá klesala, predstavovala sumu 100,- eur). Odvolací súd nijako nepopiera význam zmluvnej pokuty a ani jej dojednanie, ale treba dbať aj na skutočný zmysel a cieľ inštitútu zmluvnej pokuty ako inštitútu súkromného práva zvlášť pri osobitne chránených spotrebiteľských vzťahoch. Musí sa však jednať o zmluvnú pokutu, ktorá obstoje v rámci súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu. Pri uzatváraní zmluvy bol prísnejšie, resp. výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy a to spotrebiteľ, ktorá skutočnosť sama o sebe vyznieva v neprospech jedného účastníka zmluvy a to spotrebiteľa. Podmienky, za akých právny predchodca žalobcu dohaduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách aj podľa názoru odvolacieho súdu, poškodzujú spotrebiteľa. Súd musí brať pri vyhodnocovaní neprijateľnej zmluvnej podmienky do úvahy aj ostatné zmluvné podmienky a okolnosti, za ktorých je zmluva uzavretá (čl. 4 ods. 1 smernice Rady č. 93/13/EHS, § 41 Občianskeho zákonníka). Žalovanému boli ponúknuté služby ako spotrebiteľovi prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré boli vopred pripravené a v ktorých ako spotrebiteľ nemohol zmluvné podmienky ovplyvniť. Nemožno teda súhlasiť s argumentáciou žalobcu o individuálnom dojednaní zmluvnej pokuty, ktorú sa snažil podložiť tvrdením, že žalovaný mal možnosť ovplyvniť výšku zmluvnej pokuty zvolením si určitého tovaru/služby s ohľadom na ich kvalitu a cenu. Len skutočnosť, že žalovaný mal možnosť výberu lacnejšieho zariadenia alebo služby, čím by sa znížila aj výška zmluvnej pokuty, rozhodne nemôže znamenať, že žalovaný mohol ovplyvniť obsah zmluvných podmienok. Rozhodujúcim pri tom bolo, že v Dodatku bola predmetná zmluvná podmienka vopred dodávateľom určená a aj napriek tomu, že žalovaný mal možnosť oboznámiť sa s navrhovaným znením Dodatku pred jeho podpisom, nemohol a nebol schopný ovplyvniť obsah tejto zmluvnej podmienky, čím by mohol dosiahnuť nižšiu výšku zmluvnej pokuty alebo nanajvýš vyjednať, aby zmluvná pokuta nebola dojednaná vôbec. Žalovaný tak mohol odmietnuť Dodatok ako celok alebo pristúpiť k jeho kontraktácii za podmienok stanovených dodávateľom. Záver odvolacieho súdu, že s poukazom na vyššie uvedené, zmluvná podmienka o dojednanej zmluvnej pokute nebola rozhodne dojednaná individuálne, nezmenila ani tá skutočnosť, že žalovaný mal možnosť vybrať si spomedzi zariadení/služieb s tým, že pri kúpe lacnejšieho sa výška zmluvnej pokuty znižovala.

9) Odvolateľ ďalej namietal, že vyhlásenie zmluvnej podmienky za neprijateľnú je bez logického významu, nakoľko v predmetnom konaní žalobcom nie je pôvodný veriteľ pohľadávky, ktorý vystupoval ako pôvodný dodávateľ služby. Iba dodávateľ sa môže zdržať používania takejto podmienky v spotrebiteľských zmluvách. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že niet pochyb o tom, že v predmetnom prípade došlo medzi Slovak Telekom, a.s. (ako postupcom) a žalobcom (ako postupníkom) k uzavretiu Zmluvy o postúpení pohľadávky, predmetom ktorej bolo aj postúpenie pohľadávky voči žalovanému na žalobcu. Postúpenie pohľadávky malo za následok, že žalobca vstúpil ako veriteľ do všetkých práv a povinností vyplývajúcich z Dodatku k zmluve a Slovak Telekom, a.s. postúpenú pohľadávku aj so všetkými právami s ňou spojenými stratil. Z uvedeného vyplýva, že všetky vzniknuté námietky, týkajúce sa postúpenej pohľadávky, ktoré je možné proti nej uplatniť a ktoré mohli vzniknúť z nového pomeru medzi žalovaným ako dlžníkom a žalobcom ako novým veriteľom, možno adresovať len žalobcovi. Nemožno teda prijať záver, že žalobca ako postupník, nemá postavenie dodávateľa v zmysle právnej úpravy týkajúcej sa spotrebiteľských zmlúv. Žalobca vstúpil do práv a povinností postupcu, čím nedošlo k zániku pôvodne uzatvorenej zmluvy v znení jej Dodatku. Posúdenie zmluvného vzťahu sa nezmenilo, stále sa jedná o spotrebiteľský vzťah, a preto aj žalobcu je potrebné považovať za dodávateľa.

10) O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 CSP, nakoľko žalovaný, aj keď ostal v odvolacom konaní nečinný, mal v ňom úspech, a preto by mal nárok na náhradu

trov odvolacieho konania. Vzhľadom na jeho nečinnosť v odvolacom konaní mu súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (návrh nepodal a zo spisu mu trovy nevyplývajú).

11) Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).